

Sepsisincidens og dødelighed

Afdelingslæge Anders Perner, e-mail: ap@dadlnet.dk og
klinikchef Lars Heslet

Amtssygehuset i Herlev, Anæstesi og Intensiv Afdeling I104
H:S Rigshospitalet, Abdominalcenteret,
Intensiv Terapiafsnit 4131

Svær sepsis og septisk shock er karakteriseret ved infektionsinduceret hypoperfusion og organ dysfunktion, og trods forbedret monitorering og behandling er mortaliteten uændret høj. Incidensen af sepsis i Danmark er ukendt, men i et amerikansk studie har man vist, at sepsis udgør et væsentligt sundhedsproblem med en samlet dødelighed som ved akut myokardieinfarkt [1].

Der er nu publiceret et epidemiologisk studie af sepsis i Norge [2], hvor incidensen og dødeligheden blev opgjort retrospektivt vha. sepsisrelaterede *International Classification of Diseases* (ICD)-10-koder i Det Norske Patientregister for hospitalsindlæggelser i 1999. Sværhedsgraden af sepsis blev vurderet ved forekomst af sekundære ICD-10-koder, der tydede på akut organ dysfunktion. I alt blev der identificeret 6.665 patienter med sepsis, hvilket svarer til en incidens på 1,5‰.

Incidensen var korreleret til alder, således at incidensen for personer under 50 år var under 1‰ stigende til knap 1‰ for personer over 80 år. En tredjedel havde svær sepsis med en mortalitet på 27%, som øgedes til 70% ved svigt af tre eller flere organsystemer. I alt døde 900 patienter af sepsis i Norge i 1999.

Kommentar

Disse norske data er det hidtidige bedste bud på sepsisepidemiologi i Danmark. Det er derfor sandsynligt, at mindst 1.000 danskere hvert år dør af sepsis, og at denne kritiske sygdom også i Danmark udgør et betydeligt sundhedsproblem. Sepsis, svær sepsis og septisk shock er syndromdiagnoser, som ikke udgør specifikke diagnosegrupper i ICD-10-systemet, men det er sandsynlig, at incidensen og dermed dødeligheden af sepsis underestimeres i det norske studie, da grundlaget er diagnosekoder rapporteret af patienternes stamafdelinger. De syv diagnosekoder, som blev anvendt i søgningen i Det Norske Patientregister, identificerer f.eks. ikke patienter med peritonitis og sepsis, medmindre disse var blevet diagnosekodet med »anden bakteriel sepsis« af stamafdelingen. Analogt blev pa-

tienter med pneumoni og sepsis kun identificeret, hvis diagnoserne »streptokoksepsis« eller »anden bakteriel sepsis« var blevet påhæftet. Det er sandsynligt, at samme begrænsninger ville gælde et estimat af incidensen af sepsis i Danmark vha. data fra Landspatientregisteret.

Det er vigtigere end nogensinde at fokusere på sepsis tilstanden, da der nu er publiceret flere behandlingsstrategier, som hver for sig har vist øget overlevelse i kliniske, randomiserede forsøg med patienter med svær sepsis og septisk shock. Et samarbejde blandt 11 videnskabelige selskaber i Europa, Nordamerika, Australien og New Zealand har resulteret i retningslinjer for behandlingen af svær sepsis [3]. Arbejdet er et led i Surviving Sepsis Campaign, hvis fornemme mål er at reducere dødeligheden af sepsis med 25% over en femårig periode. Målsætningen er i og for sig ikke urealistisk, men at nå den kræver uddannelse, udarbejdelse af lokale retningslinjer for hver intensivafdeling og en ændret organisation, således at kritisk syge sepsispatienter sikres tidlig og målrettet diagnostik og behandling med antibiotika, væske, steroid, aktiveret protein-C og insulin ved hyperglykæmi. Det er disse tiltag, som må forventes at skulle øge overlevelsen blandt danske patienter med svær sepsis og septisk shock med mindst 25%. Hvis det skal kunne dokumenteres, om dette mål opnås, er det imidlertid en forudsætning, at sepsisdiagnosen registreres. Denne registrering bør foretages af intensivlæger, for at man kan opnå en valid dokumentation for indsatsen mod denne dødelige sygdom.

Litteratur

1. Angus DC, Linde-Zwirble WT, Lidicker J et al. Epidemiology of severe sepsis in the United States: analysis of incidence, outcome, and associated costs of care. *Crit Care Med* 2001;29:1303-10.
2. Flaatten H. Epidemiology of sepsis in Norway in 1999. *Crit Care Med* 2004;8:180-4.
3. Dellinger RP, Carlet JM, Masur H et al. Surviving Sepsis Campaign guidelines for management of severe sepsis and septic shock. *Intensive Care Med* 2004;30:536-55.

Det er sandsynligt, at mindst 1.000 danskere hvert år dør af sepsis.